

מסורת הש"ס

א) וזמנים ו. מנחות 22.
ב) מנחות 20. ג) וילנא
ד) וקדושין 71.
ה) וילנא שמקראים 11 וקמח
ו) :

תורה אור השלם

1. וקמח ידו על ראש הקלה ונרצה לו לכפר עליו. ויקרא א ד
 2. כי נפש ונחשו לכה על היא ואני נחשו לכה על המזבח לכפר על נפשתיכם כי הדם הוא בנפש הכהן.
 3. ויקרא ו יא ואם דל הוא ואין ידו משנה ולקח בשר אחר אשם לתנופה לכפר עליו ועשרין סלה אחר בלוז בשמן למנחה ולב שקט. ויקרא י כא
 4. וכפר הבהן אשר ימשח אתו ואשר ימלא את ידו לכהן תחת אביו ולבש את בגדי הכהן בגדי הקדש.
 5. ויקרא טו לב שבעת ימים ילקחם הבהן תחתיו מבני אשר יבא אל אהל מועד ללקח בקדש.
 6. ובגדי הקדש אשר לאהרן יהיו לבגדו ולמשחה בהם ולמלא בהם את ידיו. שמות כט כט
 7. ועשית לאהרן ולבגדו ככה ככל אשר צויתי אותה שבעת ימים תמלא את ידו.
- שמות כט לה

הגהות הב"ח

א) גם הכתוב כן מעבד כן מעבכא לילין וכן נסמך:

מוסף רש"י

שירי מצוה. שלא נחשבה כענין ולא עשה וזמנים (1) שלא סמך וזמנים בני מתיי. כאילו לא כפר. כאילו לא עשה מלא מן המזבח. דכתיב וקח ונתת. ואפילו הכי כפר לכפרה כדס הוא (מנחות 20). וכפר. לומר אפי"ם קי כפר וזמנים שם. שאם עשאה לתנופה שירי מצוה. מעלה עליו ולא עשה. כאילו לא כפר. כאילו לא עשה מלא מן המזבח. וכפר. לומר אפי"ם קי כפר. שאין לך להשא קרן אחר (סוכה 71).

שבעת ימים פרק ראשון יומא

ה.

דבר שאין מעבד כן לדורות. לקמיה מפרש לה: שירי מלוה. כלומר שלא חש לחשוב אותה מלוה ולא סמך: כאילו לא כפר. ויפיר. (דאין כפרה אלא בדם) כדאמרין בזמנים (דף 1) כיפר לגבול דעיקר כפרה בדם אבל לא כיפר כמי (2) (שלא קיים) מלות קונו מן המזבח: ולא קטני מפרישין.

ואע"פ שלא הופרש אם יאיר פסול בראשון ועוד זה השני שמע מינה פרישה לא מעבכא (בה) עבודה: ריבוי שבעה. שימש כ"ג שבעה ימים ולפוס כשממין אותו ככהונה גדולה וילגש שמונה נגדים בשעת עבודה. וריבוי לשון מרבה מרובה נגדים שהם משמש בשמונה וההדין נארכבה: משיחם שבעה. (שימיו שמו המשה על ראשו ובין ריסי עינו ו' ימים) לרופין: כל הכסוב כסן. ו' ימים ימלא וגו' (ויקרא ח). וכל מילוי ידים האמור שם לבישת נגדים הוא שנאמר (שמות כט) ובגדי הקודש אשר לאהרן יהיו לבגדו אחריו למשה כהן וגו' ומשיחה נמי כל שבעה מדאיתקש משיחה לריבוי: וכפר הכהן אשר ימשח אוסו. גבי יוה"כ נאחרי מות כהני: מה סלמוד לומר. אם ללמד שתיבה עבודה ככ"ג והלא כל הפרשה נאכהן נאמרה נאמרה נאמרה נאכהן ונמן אהרן והקריב אהרן ונא אהרן (ויקרא טו): לפי שנאמר. נפרשת וזאת תלוה שבעת ימים ילגשם הכהן תחתיו מבניו העומד תחת אהרן ככהונה גדולה אשר יבא ביום הכפורים אל אהל מועד לשרת בקדש: אין לו אלא. שיהא כשר לנא אל אהל מועד ביום הכפורים אלא מי שנארכבה שבעה ונמשח שבעה כשמתנה. ולקמיה נעי משיחה שבעה היכה כמינא: אפילו עשה אהם לא גרסינן: מילתא

אמר רב יוסף סמיכה איכא בנייהו למ"ד כל הכתוב בהן (6) מעבכ בהן סמיכה מעבכא למ"ד דבר שאין מעבכ לדורות אין מעבכ בהן סמיכה לא מעבכא ולדורות מנא לן דלא מעבכא (6) דתניא יוסמך ונרצה וכי סמיכה מכפרת והלא אין כפרה אלא בדם שנאמר כי הדם הוא בנפש יכפר ומה ת"ל וסמך ונרצה שאם עשאה לסמיכה שירי מצוה מעלה עליו הכתוב כאילו לא כפר וכפר רב נחמן בר יצחק אמר תנופה איכא בנייהו רב נחמן בר יצחק אמר מעבכ בהן מעבכא ולמ"ד דבר שאין מעבכ לדורות אין מעבכ בהן לא מעבכא ולדורות מנא לן דלא מעבכא דתניא (7) לתנופה לכפר וכי תנופה מכפרת והלא אין כפרה אלא בדם שנאמר כי הדם הוא בנפש יכפר ומה ת"ל לתנופה לכפר שאם עשאה לתנופה שירי מצוה מעלה עליו הכתוב כאילו לא כפר וכפר רב פפא אמר פרישה שבעה איכא בנייהו למ"ד כל הכתוב בהן מעבכ בהן מעבכא למ"ד דבר שאינו מעבכ לדורות אין מעבכ בהן לא מעבכא ולדורות מנא לן דלא מעבכא ומתקינן (8) ולא קתני מפרישין רבינא אמר ריבוי שבעה ומשיחה שבעה איכא בנייהו למ"ד כל הכתוב בהן מעבכ בהן מעבכא למ"ד דבר שאין מעבכ לדורות אין מעבכ בהן לא מעבכא ולדורות מנא לן דלא מעבכא דתניא וכפר הבהן אשר ימשח אותו ואשר ימלא את ידו לכהן תחת אביו מה תלמוד לומר לפי שנאמר 'שבעת ימים ילגשם הבהן תחתיו מבניו אין לי אלא נתרבה הבהן ונמשח יום אחד נתרבה יום אחד ונמשח שבעה מניין תלמוד לומר אשר ימשח אותו ואשר ימלא את ידו 'מ"מ אשכחן ריבוי שבעה לכתחלה מנא לן איבעית אימא מדאיצטריך קרא למעוטה ואיבעית אימא דאמר קרא 'ובגדי הקדש אשר לאהרן יהיו לבגדו אחריו למשחה בהם ולמלא בהם את ידם איתקש משיחה לריבוי 'מה ריבוי שבעה אף משיחה שבעה מאי טעמא דמ"ד כל הכתוב בהן מעבכ אמר רבי יצחק בר ביסנא אמר קרא 'ועשית לאהרן ולבגדו (7) ככה ככה עיובא הוא תינה כל מילתא

סמיכה איכא בנייהו. תימה לי אמאי לא קאמר נמי שירים מעבכא איכא בנייהו דלמאן דאמר כל הכתוב בהן מעבכ מעבכי דכתיב (ויקרא ח) וזאת הדם יקח אל יסוד המזבח ומנא לן דאמר דבר שאין מעבכ לדורות אין מעבכ לא מעבכא וי"ל דלכולי עלמא שירים לא מעבכי כהו דאפילו ד' מתנות שנכתבת לא מעבכי כהו אלא אחת מהן דכתיב (שם) ונתתה על מעבכא כהו ומו לא ואפילו למ"ד קרנת המזבח קרנת כתיב וקרו אחת מעבכא כהו ומו לא ואפילו למ"ד יש אם למקרא שירים לא מעבכי כהו מדכתיב כתיבתא וזאת כל הדם משפון ולא כתיב ושפכת כל הדם אל יסוד המזבח דכתיב תחילת המתנות ונתת אל קרנת א"כ יתקן הכתוב ועשאן שירי מצוה לומר שאין מעבכא והכי אמרינן פרק ארבעה מקומן (זמנים ג). גבי פיר כהן משיח וזאת כל הדם ישפון אל יסוד המזבח נחקו הכתוב ועשאו שירי מצוה ופירש"י מדשינה בחילוק לשונו דתחילת מתנות כתיב והיה ונתן והכא כתב ישפון ולא כתב ושפון ואפילו למאן דפליג התם (זוה"ק) ליה דשירים הפנימיים מעבכי היינו מדכתיב ביה"כ (ויקרא טו) וכלה מכפר ודרשין מיניה אם כלה כפר ואם לא כלה לא כפר וגמרי פנימיים מהדדי התם בפרק ב"ש (זמנים ט). אכל כשירים החיוניים ליכא מאן דפליג מינה דזירשלאו קאמר סמיכה ושירי הדם שאין מעבכ לדורות אין מעבכא כן ומשמע דפליגי נמי בשירים אכל תימה לי לימא הקטרות אימורים דכתיב כהוהא ענינא ואין מעבכין לדורות איכא בנייהו וי"ל דלכולי עלמא לא מעבכי דהא דאין מעבכין לדורות היינו משום דכתיב (ויקרא ז) והיה החזה לאהרן ולבגדו ודרשין ב"ר פפא תמיד נשחט (פסחים ט). יכול נעמא אימורים או שאבדו לא יהיו הכהנים זכאין נחזה ושוק תלמוד לומר והיה החזה לאהרן ולבגדו וגבי מ"מ וגבי מלואים נמי כתיב גבי חזה והיה לאהרן ולבגדו ומדכתיב מההם והיה לאהרן ולבגדו מכל מקום:

איתקש משיחה דריבוי. תימה לי לשינוא קמא דמשני דליצטריך קרא למעוטה אומו לא ידעין משיחה ו' אפילו לכתחילה ויש לומר מסבא הוה ק"ל משיחה ו' מדאשכחן התם משיחה וריבוי וגלי נחמ מיניהו שבעה הוא הדין בלאדן וילמד פתוס מן המפורש אכל נחמ דמיעט קרא מיבעיה ליה להש"ם משיחה שבעה לכתחילה מנא לן אימא ריבוי דכתיב כהדיא הוי שבעה לכתחילה אכל משיחה ימא כיון דאימעיט אימעוט לגמרי משבעה ולא יבעי משיחה אלא פעם אחת ומשיחה מדאיצטריך קרא למעוטה אלמא סבא הוה להשוות משיחה לריבוי ואם כן אע"ג דלמעוטה מרייהו מעיובא מ"מ למזוה כתיב כל ז':

לביה

עין משפט
גר מצוה
ה א ב מ"י פ"ג מהל'
מעשה הקטרות הלכה
י:
ו ג מ"י פ"א הלכות כו
הקדש הלכה ה פ' ו
הלכה י:
ד מ"י פ"ג שם פ"ד הלכה
י:
ה

תוס' ישנים

סמיכה איכא בנייהו. וילא לכה לומר הקטרות שאינה מעבכא איכא בנייהו דהא לא שירי אלאהן שלא שייחם כל שבעת ימי המלואים: ולדורות מנא לן דלא מעבכא. הכי שנה עליה הכתוב נחמה מקומות: כאילו לא כיפר ויפיר. בפרק קמא דזמנים (דף 1) חפרה דלא תימא שלא עבר כל כך אל לא קיים מלות שנה ו' אלא כרבה עבר כאילו לא כיפר ומ"מ כיפר שפירו מקרבן ועוד מפרש ההם לשון אחר שפירו הכפרת לחייבי עשה שקודם המשיחה אכל מלות עשה דכתיב שעד אחר שחיסה לא עבר (לשולם) הוא כקום וסוף עד לאחר שחיסה חיה מפסית: רב נחמן בר יצחק אמר ט"ו. מר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי: נתרבה שבעה ונתתה יום אחד. נתרבה למד לא בני ובפרק בתרא דשירי (דף 1) י"ק מרובה נגדים מקרא ולא הכיר מאן אלא מה שצריך דהא איתקש כפ"ק דענינה (דף ט) אין כן פתן ששם למרובה נגדים אלא פר ההא על כל המתות:

א) ונלנא בני אהרן.